

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrорvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis Et Breviarii Romani

In quibus origo cuiusque Ritus, Causæ historicæ, vel mysticæ, ex maiorum ingenio, Theoria, Praxis, Obligatio, & exquisitus Vsus, additis opportunè Decretis omnibus S. Rituum Congregationis, quàm breuissimiè explicantur

Gavanti, Bartolommeo

Antverpiæ, 1646

De Festis Sanctorum mense Iunio. VIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40233

cano vol. 4753. cum nouem Lectio-
nibus in Breuiario. 1550. cum duabus
à Pio V.

16. Vbaldi. A Cælestino III. an-
no 1192. in Breuiario Vaticano vo-
lum. 4760. A Paulo V. Duce Urbina-
te procurante, restitutum est Festum
die 24. Septemb. quia hac die 16. crea-
tus ille fuit Summus Pontifex, & huic
seniori natus est filius anno 1605.
Simplex in M.S. Officium à Paulo V.
editum est 17. Decemb. 1605.

19. Pudentianæ. In Antiphonario
Gregoriano; posterius tamen est Gre-
gorio, ex Pamelio *ibidem*. Simplex in
M.S. & 1550. Officium Gregor.

25. Urbani. In Antiphonario & Sa-
crament. S. Gregorij. Semidup. apud
Microl. cap. 43. Romæ tantum, Ra-
dulph. Propos. 22. Simplex in M.S.
& 1550.

26. Eleutherij. In Miss. Vatic. vo-
lum. 4743. Simplex in M.S. 1550.

Philippi Nerij Confessoris. Ad libi-
tum fieri potest Festum cum Officio
approbatu sub Urbano VIII. 6. No-
vembri 1625. Si fiat Officium, in le-
ctione Martyrologij legatur primo
loco, si transferatur, mutatur tertius
Versus Hymni, *Iste confessor*.

27. Ioannis Papæ. Ut dictum est de
præcedenti Eleutherio; sed hic dies
translationis est: obiit enim die 21. &
die 27. Romanus fuit translatum cor-
pus, ex Baron. in *Not. Martyrolog.*

30. Felicis Papæ. In Appendice Gre-
gor. Simplex in M.S. & 1550.

31. Petronillæ. In eadem Appen-
dice, à Teutonicis, ex Radulph. Prop. 17.
Simplex in M.S. & 1550. Lectionem
dubiam de ea sustulit Clemens VIII.
Ant. Galloni optimè negat esse Pe-
tri filiam, nisi velis esse spiritualem
tantum,

De Festis Sanctorum mense
Iunio.

CAP. VIII.

PEtri & Marcellini. In Anti-
phonario & Sacramentario
Gregoriano, agebatur tamen
Festum eorum tempore sancti Gre-
gorij in mense Decembri, nisi sit men-
dum in Codice eiusdem, in inscrip-
tione *Homil. 6. in Euangel. qua habi-
ta fuisse dicitur in die natali ipsorum
Domin. 3. Adventus.*

Erasmi. Romæ tantum, Radulph.
Prop. 22. & in Missali Vatic. vol. 4743.
Simplex in M.S. cum nouem Lectio-
nibus in Breuiari. 1550. à Pio V. Sim-
plex. Officium Greg. sed, cur Erasmus
ultimo loco? nam Episcopus est, &
Martyr: fortasse, quia primi duo
erant Romani, quibus & Constanti-
nus Ecclesiam ædificauit, ex Breu. in
Festo Dedicat. Basilicæ Apostolorum
18. Novembri.

6. Norberti. A Paulo V. 14. No-
vembri 1620. cum ritu Semidupl. &
Officio, die 30. Martij 1621. approba-
to à sacra Rituum Congregatione. In
lectione Martyrologij ponatur primo
loco: si transferatur, mutatur tertius
Versus Hymni, *Iste confessor*. Circum-
fertur Decretum Urbani VIII. anni
1625. quo transfertur hoc Festum
in diem 11. Iulij; sed idem Pontifex
anno 1631. declarauit, ab Ordine
Præmonstratenſi transferendum esse,
& à nonnullis alijs.

9. Primi & Feliciani. In Antiphona-
rio & Sacram. Greg. Simplex in M.S.
& 1550. Officium Gregor.

10. Barnabæ. In Appendice Gre-
gor. & ex generali consuetudine,
Radul. Propos. 17. Semid. apud Du-
rand.

rand. & Radulph. locis citatis. Duplex in Breu. 1550. Addidit Lectiones primi Nocturni Clemens VIII. auctore huius Operis procurante in honorem illius, à quo Barnabitæ vocantur; qui item mutauit Euangelium cum Homilia, & declarauit esse Duplex maius. Si venerit ante Pentecosten, Missa erit vt in Festo S. Marci, exceptis Orationibus, Epistola & Euangelio, quæ dicuntur vt in propria Missa, Officium quoque vt in tempore Paschali.

12. Basilius, &c. Primitantum in Antiphonario Gregoriano, aliorum vero post Gregorium in Antiphonario fuisse positum Officium Missæ, notat Pamelius; omnium vero simul in Sacrament. eiusdem habentur Orationes, quarum prima Ambrosiana est, sumpta de Feto SS. Vitalis & Agri-colæ, mutatis nominibus.

13. Antonij Patauini. In Missali Vatic. vol. 4743. à Sixto V. restituitur, anno 1586. cum nouem Lectionibus, in MM. SS. quæ, vt initio dixi, erant Franciscana. Duplex à Sixto V. Se-mid. (vt olim) à Clemente VIII. Officium à Sixto V. si transferatur, mutatur tertius Versus in Hymno, *Iste confessor.*

14. Basilij. Obiit Calendis Ianuarij, & in ea die habetur Festum in Breuiario Vatic. vol. 4752. Alia Breuiaria habent in Octobri, vt in Vatic. volum. 4759. Ordinatus dicitur anno 369. hoc mense, & die 14. ideo nunc communiter hac die celebratur. Simplex in Breu. edito 1550. Novem Lectionum, à Clem. VI. vt in calce Martyrologij M. S. apud Fortunatum Scacchum. Duplex cum Officio, à Pio V. In Hymno *Iste confessor.* mutatur tertius Versus.

15. Viti, Modesti, &c. In calce Sacramentarij Greg. Crescentiæ vero in Appendice Gregoriana. Simplex in M. S. & 1550. Officium Gregorian. Oratio est Ambrosiana.

18. Marci & Marcelliani. In Antiphon. & Sacrament. Gregor. Simplex in M. S. & 1550. Officium Gregor.

19. Geruasij & Protasij. Extat Ser-mo S. Ambrosij. In Comite S. Hier. habentur Epistola & Euangelium. Et quia eo die conciliata pax fuit inter Imperatorem Romanum & Regem Longobardorum, sanctus Gregorius composuit Introitum Missæ huius Festi, *Loquetur Dominus pacem, &c.* Durand. lib. 7. cap. 13. & habetur in Antiphon. Gregor. Orationes autem in Sacrament. eiusdem. Simplex in M. S. & 1550. Officium Ambrosianum est, ex Radulph. Propof. 19. sed non illud, quo nos vtimur.

23. Siluetij. In Missali Vatic. vo-lum. 4745. à Gregorio VII. ex Microl. cap. 43. Roma tantum, ex Radulph. Propof. 22. Semidup. ex Microl. cit. & in Breu. 1550. Simplex à Pio V.

22. Paulini. In Appendice Gre-goriana. Simplex in M. S. & 1550. vt hodie.

23. Vigilia S. Ioannis Baptista. Beda meminit. Officium à Pio V. Oratio tamen antiquior in Sacramentario Sancti Gregorij. Officium Missæ in eiusdem habetur Antiphonario, & in Comite S. Hieron.

24. Natiuitatis Ioannis Baptista. Augustinus & Maximus Sermones habuere de hoc Festo. Ordo Roman. meminit, Comes S. Hieron. Anti-phonar. & Sacramentar. Gregorianum, in quo omnes habentur Oratio-nes Missæ; sed prima est Ambrosiana, ex

ex Pamelio. Ab Ægyptijs celebratur, ex Cyrillo Alexandrino, ait Baron. anno 432. à Græcis etiam, ex Manuele *tit. de Ferijs*. Duplex mains dicitur à Durando & Radulpho *locis citatis*. Officium à sancto Gregorio. Hymni à Paulo Diacono, qui raucedine impeditus sanitatem impetravit, quam initio Hymni, qui ad Vespertas dicitur, postulauit, Durand. *lib. 7. cap. 14.* De artificio primæ stropheæ vide *Sect. 5. cap. 6. pag. 69.* Amalar. *de Ordin. Antiph. cap. 59.* notat, in hoc Festo legi multa de Iсаia & Ieremia; quia Isaia de Ioanne prophetauit, Ieremias Ioanni fuit similis in sanctificatione. In tertio item Nocturno addit, non dici *Alleluia* in Antiphonis, sicut in tertio Nocturno Apostolorum; quia, inquit, Natiuitas Ioannis extitit ante Christi Resurrectionem. Antiphona ad *Benedictus* non impedit, quin inchoetur Canticum *Benedictus* à capite de more; quia Rubrica generalis loquitur de Antiphona, quæ est eadem cum Cantico: at in Antiphona hac deest *Dominus*. Ceterùm accidit Natiuitas S. Ioannis in die Veneris, vt rectè colligit ex Natiuitate Christi Azor. *par. 2. lib. 1. cap. 25.*

26. Ioannis & Pauli. In Comite S. Hieronymi, & Antiphonar. & Sacram. sancti Gregorij. Semidupl. in M.S. & 1550. nihil Durandus de iisdem. Officium Missæ habetur in Antiphonario Gregoriano, & Orationes item in Sacramentario; sed prima est Ambrosiana, de SS. Geruasio & Protasio. Pius V. mutauit Euangelium, & addidit Homiliam. In secundis Vesperris adebet ritus specialis contra Rubricam generalem de *Concurr. Officij n. 4.* qui tamen *ibidem* significatur ijs verbis, nisi aliter signetur: & ratio est, quia

fuere nobiles Romani. Vesperæ igitur secundæ erunt integræ de Sanctis, cur non primæ nobiliores secundis? ita placuit Maioribus nostris. Si hoc Festum cotiecurat cum Dominica, aut transferatur, in secundis Vesperris sequere Rubricas generales de *Concurrentia Officij*.

28. Leonis. In Sacramentario Gregoriano, sed additum est post obitum sancti Gregorij. Semidupl. in M.S. & 1550. Durandus non habet. Officium antiquius Pio V. qui Homiliam addidit pro Vigilia sanctorum Apostolorum. de qua vide suprà in Vigilia sancti Andreæ. Vigiliæ meminit Hieronymus in Comite seu Lectionario. Officium Missæ eiusdem Vigiliæ legitur in Antiphon. Gregor. sed Orationes aliae sunt in eiusdem Sacramentario. Prima tamen Oratione in eodem Sacramentario legitur in calce Missæ Commemorationis S. Pauli, quæ deinde translata est in Officium Vigiliæ. Pamelius eam collocat in Vigilia. Si transferatur Festum, mutatur tertius Versus Hymni, *Iste confessor*.

29. Petri & Pauli. Ambrosius Sermones sex habuit. Comes S. Hieron. habet Festum, & Ordo Roman. Senator autem Festus obtinuit maiorem Festi celebritatem ab Anastasio Imperatore, qui obiit anno 518. ex Nicceph. *lib. 18. Histor. cap. 39.* Manuel meminit *tit. de Ferijs*. Duplex mains apud Duran. Lectiones priimi Nocturni, vt in Ord. Romano. Hymno ad Vespertas additum fuit Pij V. iussu, *O felix Roma, &c.* & ad Laudes, *Doctor egregie Paule.* quos tamen Versus ego legi in Breu. M.S. Coll. Aniciani. Reliquum Officium à S. Gregorio, sicut & sequentis diei, ex Microl. *cap. 42.* diuinit enim sanctus Gregorius hæc Festa ad

ad eorum maiorem cultum, Duran.
lib.7.cap.15. Habetur Officium Missæ
vtriusque dicī in Antiphonario & Sa-
cramentario S. Gregorij.

30. Commemoratio S. Pauli. A
S. Gregorio, ex Ord. Roman. & Mi-
crol. loco citato. In Appendice Grego-
riana vocatur *Celebritas sancti Pauli*;
in Codice Pameliano, *Natale sancti
Pauli*. Solebat, ait Baron. in *Not.
Martyrolog.* Summus Pontifex obire
pridie Pontificias functiones in vtra-
que Ecclesia, S. Petri & S. Pauli; di-
stantia verò locorum, consultius vi-
sum est, duobus diebus integrum de
iis agere Festum. Duplex minus est
apud Duran. lib.7. cap.1. legitur Ser-
mo S. Augustini, vt in Ord. Romano.
De reliquo Officio diximus præceden-
ti die, ex Micrologo; & habetur, vt su-
prā dictum est, in libris Gregorianis.

Dices: Cuius classis est hæc S. Pau-
li Commemoratio? Respondeo: Non
est primæ, nisi vbi est Patronus, vel
Titularis. Nō est secundæ, quia admit-
tit in Laudibus commemorationem de
Octaua S. Ioannis. Non est Duplex
maius, quia non habet integras vtra-
que Vespertas. Non est Duplex minus,
quia Apostoli Festum est secunda-
rium. Est ergo vnicæ classis, & vnicō
debentur vnicæ Paulo; ideoque Com-
memoratio nominatur, non Festum.

Si transferatur in diem 4. Iulij, vt
in Tabulis nostris num. 34. ratione
Octauæ Corporis Christi, aut in
aliam, non impeditam Festo nouem
Lectionum; totum Officium à primis
ad secundas Vespertas inclusuè fit vt
in propria Ecclesia, omissa com-
memoratione Octauæ S. Ioannis: & ita
decretum est in recognitione postre-
ma Breuiarij, consideratis omnibus
quæ hinc inde adduci poterant. &

S. Paulo fauendum fuit in casu du-
bio. Quòd autem sit aliquando trans-
ferenda hæc Commemoratio, habe-
tur apertè in tit. 11. de *Concurrentia
Officii num. 7.* in ijs verbis: *Excepta
Octaua Corporis Christi concurrente
cum Octaua S. Ioannis Baptiste, in qua
de sequenti fit tantum commemoratio.*
Non tamen ubique transfertur: nam
in propria Ecclesia, vbi Commemo-
ratio est primæ classis, fit de S. Paulo
cum commemoratione Octauæ Cor-
poris Christi tantum, ex Rubr. de
Transl. Festorum 10. num. 1. in ijs
verbis: *Exceptis tamen Festis Nati-
uitatis S. Ioannis Baptiste, & SS. Apo-
stolorum Petri & Pauli, quæ in die
Octaua Corporis Christi celebrantur.*
Et pro Festo intelligitur etiam Com-
memoratio hæc S. Pauli, in propria
scilicet Ecclesia; vt ex Officio patet,
quod excludit in Laudibus com-
memorationem Octauæ S. Ioannis. Trans-
lata verò hac Commemoratione, tunc
in die Octaua Corporis Christi fiet
commemoratio in Laudibus & se-
cundis Vespbris, primò de Octaua
S. Ioannis, deinde de Octaua SS. Apo-
stolorum, per Antiphonas, quæ dicun-
tur infra Octauā eorumdem, & Ora-
tionem Festi communem ijsdem. Ne-
que dicas, malè fieri de Octaua S. Pau-
li ante Festum illius per quatuor dies,
30. Iunij, 1. 2 & 3. Iulij; quia Festum
eiusdem celebrari cœptum est cum
S. Petro, quamquam sine proprijs
S. Pauli Laudibus, quæ habentur in
Antiph. Lectionibus & Responsorijs
Commemorationis: quæ & ideo
(contrarium scripsit nonnemo) non
sunt omnino tacendæ.

Si dies 30. fuerit Sabbatum, in se-
cundis Vespbris, quæ sunt in Anti-
phona commemorationis communes

V ambo-

154 Comment. in Rubr. Breuiarij. Scđt. VII. Cap. IX.

ambobus Apostolis , commemoratio Dominicæ fieri debet post Apostolos, non ante : quod malè notauit & docuit recentior ; non aduertens , quid hæ secunda Vesperæ Duplices sunt nobiliores Dominica.

De Festis Sanctorum mense Julio.

C A P I X.

Octaua sancti Ioannis. Beda meminit. & habetur in Missali Vatic. 4743. inter maiores Octauas eam numerat Radul. *Propos. 19.* Semidup. apud Duran. lib. 7. cap. 1. & in Breuiar. 1550. Duplex à Pio V. qui & Sermonem sancti Maximini addidit. Si contingat non legi de Homilia sancti Ambrosij, quæ habetur in secunda vel quarta die infra Octauam S. Ioannis, ob Dominicam occurrentem infra eamdem , poterit legi quod omissum est in die Octaua , ad varietatem , & ad libitum : quod notauimus in Tabulis Ordinis nostri perpetui A. B. C. litterarum Dominalium : & est conforme Rubricis Octauarij Romani.

2. Visitationis beatæ Mariæ. Ab Urbano VI. anno 1389. à Bonifacio IX. publicatum est anno sequenti 1390. ex Bzouio anno eodem. Exstat Decretum de hoc Festo in Concilio Basiliensi *Sessione 43. anno 1441.* qua nimurum die finita est Visitationis beatæ Mariæ in domo Elisabeth, vt ait Azor. *part. 2. lib. 1. cap. 23. quest. 2.* Apud Ordinem Minorum celebratum fuit ab anno 1263. ex Annal. Min. Duplex in Breuiar. 1550. cum Officio proprio : quod mutauit Pius V. excepta Homilia : sed Clemens VIII. ferè totum , vt hodie habetur, com-

pleuit , præsertim Antiphonas & Responsoria ; maiusque Duplex esse declarauit.

Procelli & Martiniani. In Antiphonario & Sacramentario Gregoriano , sed post Gregorium , ait Pamelius. Simplex in M. S. Semidupl. in Breuiar. 1550. Pius V. restituit , vt olim.

4. Elisabeth. Officium est ad libitum ab Urbano VIII. eiusdem Officij auctore , Semiduplex, anno 1630. & si fiat, de ea legatur in Martyrologio primo loco.

6. Octaua Apostolorum. In Actis sancti Sebastiani in martyrio S. Tranquillini , de quo Martyrolog. hac die . Comes S. Hieron. meminit. S. Leo Sermonem habuit in hac die. habetur etiam apud Bedam , & Radulph. *Propos. 19.* qui & appellat Octauam maiorem. Duplex minus, à Duran. lib. 7. cap. 1. & in Breuiar. 1550. Officium Gregorianum , ex Schultingio; & Officium huius Missæ habetur in Antiphonario & Sacramentario sancti Gregorij; sed Orationis auctor est Leo II. ex Durand. lib. 7. cap. 15. vel Leo IV. ex auctore Ligni vitæ lib. 5. ex Platina , & auctore Breuiar. Chronologici ; cùm esset certatus contra Saracenos ad Ostia Tiberina. Pius V. mutauit per totam Apostolorum Octauam Lectiones secundi Nocturni.

10. Septem Fratrum. Officium Missæ in Antiphonario & Sacramentario Gregoriano habetur . Ruffinæ & Secundæ. In Missali antiquissimo Vaticano *volum. 4770.* Romæ tantum , ait Radulph. *Propos. 22.* cum nouem Lectionibus in M. S. Simplex in Breuiar. 1550. Semidupl. à Pio V. cum Officio , vt diximus , Gregoria-

no,